

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 8C/161/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611212068
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2012:7611212068.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, v právnej veci žalobcu SKP, k.s. Banská Bystrica, Lazovná 64, IČO: 44 915 691, správca konkurznej podstaty úpadcu KFZ Sys, s.r.o. "v konkurze", Sládkovičovo, Košútska 1342, IČO: 36 814 148, právne zastúpeného JUDr. Pavlom Konečným, advokátom v Banskej Bystrici, Hurbanova 14A proti žalovanému P.Ú. F., A.. XX.X.XXXX, W. Ž. XXX, Š., t.č. na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníkom pre konanie Obcou Švedlár o zaplatenie 452,09 Eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou na tunajší súd dňa 5.8.2011 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 452,09 Eur, ktorá predstavuje zmluvnú pokutu a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný so spoločnosťou Drukos, a.s. Banská Bystrica uzavrel dňa 3.5.2001 Zmluvu o nájme s právom kúpy prenajatej veci č.XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok spoločnosti Drukos, a.s. dodať žalovanému hnutelné veci - tovar, bližšie špecifikovaný v zmluve a záväzok žalovaného zaplatiť nájomné vo výške 337,48 Eur. V súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sa zaviazal žalovaný pri omeškaní s platením peňažného záväzku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Peňažná pohľadávka predstavujúca nezaplatenú zmluvnú pokutu bola na žalobcu postúpená tak, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16.3.2006 správkyňa konkurznej podstaty Drukos, a.s. v konkurze JUDr. Marta Todeková, postúpila pohľadávku postupníkovi Jánovi Holecovi, Jesenského 5, Nitra v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 27.3.2006. Ján Holec Zmluvou o postúpení pohľadávok v spojení s Dodatkom č. 1 zo dňa 16.3.2006 a 27.3.2006 postúpil pohľadávku spoločnosti Mediaton KMCH, s.r.o. Nitra a táto spoločnosť postúpila pohľadávku na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok dňa 23.2.2008 na spoločnosť IVACO CONSULTANCS LIMITED so sídlom Victoria, Mahé, Seychelles. Táto spoločnosť Zmluvou zo dňa 17.5.2008 postúpila pohľadávky voči žalovanému spoločnosti AKROPOLIS estates s.r.o. Nitra, ktorý postupník zmenil obchodné meno na KFZ Sys s.r.o. Sládkovičovo a na túto spoločnosť bol Okresným súdom v Trnave vyhlásený konkurz č.k. XXK/XX/XXXX, pričom všetky tieto listiny sú uložené v registri "Spr" tunajšieho súdu. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť pôvodnému veriteľovi z titulu zmluvy peňažné plnenie vo výške 337,48 Eur, pričom sa zaviazal zaplatiť nultú splátku vo výške 0,00 Eur a 12 mesačných splátok vo výške 28,11 Eur, avšak splátky bol povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa v príslušnom kalendárom mesiaci. Keďže svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy a to splniť svoj záväzok riadne a včas nesplnil, dostal sa do omeškania so zaplatením záväzku vo výške 309,23 Eur, pričom tento nárok bol už priznaný tunajším súdom v konaní 10Rob/273/2005. Zmluvná pokuta 0,10 % denne zo sumy 309,23 Eur od 15.7.2007 do 15.7.2011 predstavuje sumu 452,09 Eur (omeškanie 1462 dní).

Tunajším súdom bol vo veci vydaný platobný rozkaz č. 8Ro/165/2011-24 dňa 8.8.2011 v zmysle žaloby žalobcu, ktorý však nebolo možné doručiť žalovanému, preto uznesením č. 8Ro/165/2011-36 dňa 16.10.2011 bol platobný rozkaz zrušený.

Žalovaný má trvalý pobyt vo Švedlári na ulici Železničná č. 380, avšak na adrese uvádzanej žalobcom v žalobe zásielky súdu nepreberal a žalovanému sa zásielku nepodarilo doručiť ani cestou polície. Tiež sa súdu napriek značnému úsiliu nepodarilo zistiť okruh príbuzných žalovaného, ani iná adresa kde by mu bolo možné zásielky doručiť. Podľa vyjadrenie Obce Švedlár sa žalovaný z celou rodinou zdržiava v Českej republike na neznámej adrese. Z uvedených dôvodov bol žalovanému pre toto konanie ustanovený uznesením tunajšieho súdu č. 8C 161/2011 -88 zo dňa 5.3.2012 opatrovník pre konanie - Obec Švedlár.

Opatrovník žalovaného sa nedostavil na pojednávanie, doručenie predvolania mal súd preukázané a preto podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával aj v jej neprítomnosti.

Na pojednávanie sa nedostavil ani žalobca ani jeho právny zástupca, svoju neprítomnosť písomne ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Súd preto podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti žalobcu aj jeho právneho zástupcu.

Vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 8.11.2011 žalobca poukázal na to, žalovaný nesplnil svoj záväzok zo zmluvy riadne a včas, dostal sa do omeškania a preto má žalobca nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy. Zmluvná pokuta bola zmluvnými stranami dohodnutá písomne v článku 1 bod 4 Všeobecných obchodných podmienok. Inštitút zmluvnej pokuty predstavuje odôvodnenú ochranu veriteľa a využitie tohto inštitútu nemožno bez ďalšieho považovať za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi ani zásadami poctivého obchodného styku. Poukázal na súdnu prax pri rozhodovaní o zmluvnej pokute, ako aj na to, že zmluvná pokuta plní v jednej zo svojich funkcií aj paušalizovanú náhradu škody.

Vo veci súd vykonal dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

Dňa 3.5.2001 predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli Zmluvu o nájme s právom kúpy prenajatej veci č.XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok spoločnosti Drukos, a.s. dodať žalovanému hnutelné veci - tovar, bližšie špecifikovaný v zmluve a záväzok žalovaného zaplatiť nájomné vo výške 337,48 Eur. Účastníci si dohodli, že finančný prenájom bude realizovaný takým spôsobom, že žalovaný po dobu 12 mesiacov bude splácať splátky vo výške po 28,11 Eur. Podľa Všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli súčasťou zmluvy a to článku I. bod 4 sa zmluvné strany dohodli na zmluvnej pokute vo výške 0,1 % denne z dlžnej sumy v prípade, že nájomca bude v omeškaní s úhradou nájomného. Žalovaný bol v omeškaní s platením dohodnutého nájomného, preto na základe návrhu predchodcu žalobcu bol tunajším súdom vydaný platobný rozkaz č. 10Rob/273/2005 ktorým bol žalovaný na základe uvedenej zmluvy zaviazaný zaplatiť zostatok dohodnutej zmluvnej ceny spolu vo výške 309,23 Eur s príslušenstvom.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikla škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Zmluva o nájme uzatvorená medzi žalovaným a predchodcom žalobcu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný porušil zmluvné podmienky a ustanovenia všeobecných obchodných podmienok zmluvy uzatvorenej s právnym predchodcom žalobcu tým, že nedodržiaval splátkový kalendár a bol v omeškaní s úhradou splátok. Tiež bolo preukázané, že podľa článku I bod 4. Všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli súčasťou zmlúv, pre prípad omeškania s úhradou splátok bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 0,1

% denne z dlžnej sumy. Predmetom tohto konania bola úhrada kapitalizovanej zmluvnej pokuty zo strany žalovaného žalobcovi na základe vyššie uvádzanej zmluvy uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným a to za konkrétne žalované obdobie.

Zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov a plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Je to dohodou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší zmluvnú povinnosť. Ide o akcesorický záväzok a preto jeho existencia a dôsledky sa viažu na hlavný záväzok. Hlavným záväzkom je v tomto prípade plnenie priznané platobným rozkazom tunajšieho súdu, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 309,23 Eur s príslušenstvom. Žalobca si uplatnil kapitalizovanú zmluvnú pokutu za obdobie od 15.7.2007 do 15.7.2011 v sume 452,09 Eur (omeškanie 1462 dní).

Pri prepočítaní zmluvnej sankcie pri omeškaní s nájomným zo strany žalovanej vo výške 0,1 % denne ide o úrok vo výške 36,5 % ročne, čo je z pohľadu dobrých mravov neprijateľná zmluvná podmienka, na ktorú súd musí prihliadať z úradnej moci a táto zmluvná podmienka je neplatná. Je proti dobrým mravom sankcia za omeškanie - zmluvná pokuta kapitalizovaná žalovanou sumou 452,09 Eur pri výške pohľadávky 309,23 Eur nesplatených splátok úveru, za ktorý bol kupovaný tovar, pričom z tejto sumy 11 % úrok ročne už bol súdom priznaný. Táto zmluvná pokuta už v súčasnosti prevyšuje výšku pohľadávky. Priznaním tejto pokuty môže žalobca opätovne žalovať, pokiaľ bude naďalej dlžník v omeškaní, ďalšiu zmluvnú pokutu ako sankciu za omeškanie dlžníka - žalovaného. Takto dlh žalovaného bude neúnosným spôsobom narastať. Veď napokon žalobca ako veriteľ, ktorý mal a má právoplatný a vykonateľný exekučný titul - platobný rozkaz, mohol si a môže priznanú sumu vymáhať aj cestou exekúcie. Súd má zato, že ide o jednoznačne neprimerane vysokú náhradu za omeškanie spotrebiteľa, táto podmienka je neplatná.

Je proti dobrým mravom teda aj tá skutočnosť, že v zmluvných podmienkach, ktoré nemohol žalovaný ovplyvniť, boli vlastne dohodnuté dve sankcie a to výhrada vlastníctva, ale aj vysoká zmluvná pokuta. V súvislosti s argumentáciou žalobcu ohľadne RPMN je potrebné uviesť ďalšiu časť ust. § 3a) vl. nar. 87/1995 Z.z., ktoré stanovuje, že sankcie za omeškanie spotrebiteľa zo splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia. Za rozhodujúcu sa považuje RPMN pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Aj s prihliadnutím na toto ustanovenie je zmluvná pokuta neúnosne vysoká, pretože žalobcom uvádzaný príklad v jeho písomnom vyjadrení, zmluvná pokuta v tomto prípade prevyšuje možné sankcie aj z tohto hľadiska, pretože pri úrokoch z omeškania vo výške 11 % ročne (ktoré už boli priznané) by bola prijateľná zmluvná podmienka len v tom prípade, ak by ďalšie sankcie z titulu zmluvnej pokuty neprevyšovali hodnotu 33 % ročne t.j. priznaný úrok z omeškania a zmluvná pokuta by teda presiahli trojnásobok úrokov z omeškania podľa vládneho nariadenia. Súd sa však nestotožňuje ani s takouto výškou zmluvnej pokuty, práve s poukazom na ust. § 3 OZ. Aj keď v súčasnosti nežaluje žalobca (tak ako v minulých žalobách) okrem kapitalizovanej zmluvnej pokuty zmluvnú pokutu aj do budúcnosti, pokiaľ by súd jeho žalobe vyhovel a vyslovil právny názor, že na túto pokutu má žalobca nárok, nič by mu nebránilo v budúcnosti opätovne, pokiaľ by dlžník neplatil, uplatňovať si na súde ďalšie nároky z titulu tejto zmluvnej pokuty. Dlžník by sa tým dostal do bludného kruhu, pretože aj v prípade splácania zrejme by splátky boli účtované ako sankcie, istina dlhu by stále ostávala a stávala sa tak zdrojom ďalšej a ďalšej zmluvnej pokuty. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

Z uvedených dôvodov súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia. Náhradu trov konania si uplatnil žalobca, ktorý však vo veci nemal úspech, preto mu súd ich náhradu nepriznal. Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z.z. v platnom znení, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Žalovaný nebol zaviazaný k úhrade súdneho poplatku z návrhu preto, že v konaní bol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.